VN2026-008059
Ingenieursbureau

Gemeente Amsterdam

DB

Voordracht voor DB Stadsdeel Noord van 18 augustus 2026

Portefeuille

Agendapunt B7

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Voorlopig Ontwerp Vergroening Waterlandplein

Het dagelijks bestuur Stadsdeel Noord besluit

1. Kennisnemen van het voorlopig ontwerp Vergroening Waterlandplein
2. Akkoord te gaan met het voorleggen van het voorlopig ontwerp van Vergroening Waterlandplein aan de Stadsdeelcommissie van Noord voor advies

Kernboodschap

Met het kennisnemen van het voorlopig ontwerp voor vergroening van het Waterlandplein is het DB op de hoogte gesteld van de uitkomsten van de eerste participatieronde waarbij bewoners, ondernemers en andere belangstellenden zijn betrokken. Deze eerste ronde heeft geleid tot een voorlopig ontwerp voor vergroening van het Waterlandplein waar ruimte is gelaten voor een waterelement op het plein.

Bestuurlijke achtergrond

Door klimaatverandering hebben we te maken met extremer weer. Het vergroenen van nieuwe plekken is één van de concrete acties die staan genoemd in de Uitvoeringsagenda Klimaatadaptatie. In deze agenda staan concrete acties om Amsterdam beter voor te bereiden op de gevolgen van klimaatverandering met meer weersextremen als hitte, droogte en hevige regenbuien.

Bestuurlijke prioriteit

Groen helpt om de gevolgen van klimaatverandering op te vangen. Daarom willen we meer groen en minder steen in Amsterdam. Met meer groen kan onze stad beter omgaan met hitte, droogte en hevige regenbuien. De stad wordt zo klimaatbestendiger. Daarom maken we sinds 2021 nieuwe groene plekken in de stad. Dit doen we bovenop de al geplande en lopende groenprojecten. Dit zorgt ook meteen voor meer werkgelegenheid in de stad.

Verder staat in het coalitieakkoord 2026-2030 o.a. het volgende geschreven:

Samen met Amsterdammers gaan we door met de stad rigoureus vergroenen. en We investeren extra in klimaatadaptatie, met aandacht voor hitte-eilanden en kwetsbare buurten.

Wettelijke grondslag

Artikel 2.1 Inrichting van de openbare ruimte, takenlijst, Verordening op de stadsdelen en het stadsgebied Amsterdam 2022.

Dagelijks Bestuur van Stadsdeel Noord is bevoegd tot het vaststellen van het definitief ontwerp van deze locatie.

Onderbouwing besluit

Ad. 1 Kennisnemen van het voorlopig ontwerp Vergroening Waterlandplein

De vergroening van het Waterlandplein is onderdeel van de overkoepelende Waterlandpleinbuurt aanpak.

Vergroening Waterlandplein

Het doel van de vergroening van het Waterlandplein is om een prettiger verblijfsklimaat op het plein te creëren, door het plein te vergroenen, bomen toe te voegen, en een plein te ontwerpen dat uitnodigt om er te vertoeven. De temperaturen in het projectgebied lopen in de zomer hoog op en het wordt als hittestresspunt gezien op de gemeentelijke kaarten. Ook is er sprake van veel wind, vanwege omliggende hoogbouw.

Aan de hand van diverse schouwen, een quickscan klimaatadaptatie, diverse vooronderzoeken en een inventarisatie van de wensen van omwonenden en belanghebbenden, is een voorlopig ontwerp tot stand gekomen. Uitgangspunt is hierbij geweest dat het kunstwerk op het plein zal worden verwijderd.

Het project kent de volgende onderdelen:

- Vergroenen van het centrale plein en de twee aangrenzende winkelstraten
- Toevoegen van fietsparkeervoorzieningen
- Realisatie laad- & los voorziening voor ondernemers
- Mogelijkheden voor een water element onderzoeken

Voorlopig ontwerp Vergroening Waterlandplein

Op het grote plein wordt een intiemer binnenplein gecreëerd omgeven door bomen met hieromheen plantvakken van 6 meter doorsnede, deze omsluiten het binnenplein. Op de lange banken kan in de schaduw, en omgeven door groen, worden gerecreëerd. De bestaande grote platanen blijven behouden en er worden 13 nieuwe bomen aangeplant.

Door de zeer grote boomspiegels van de bomen die het binnenplein omlijsten krijgt dit deel een groene uitstraling en wordt er schaduw en luwte gecreëerd.

In de linkelstraten zijn de huidige bomen van klein formaat en niet meer in goede staat. We onderzoeken of deze bomen verplantbaar zijn en vervangen ze door bomen van een groter formaat. Bomen zoals lindes hebben een grotere boomkroon en bieden op termijn meer schaduw en een barrière voor de wind.

De nieuwe bomen krijgen plantvakken die zo mogelijk wat verlaagd worden aangelegd.

In totaal zal er **400 m2** aan groen worden toegevoegd aan het projectgebied, wat bijdraagt aan de doelstelling voor een prettiger verblijfsklimaat.

Zie ook bijlage 1 voor de verdere toelichting en impressies in het ontwerpboekje Voorloping Ontwerp Vergroening Waterlandplein.

Participatie

(het participatieplan is al eerder geaccordeerd door de Staf Openbare Ruimte).

Om tot het voorlopig ontwerp te komen, hebben we verschillende belanghebbenden gesproken. Ondernemers op het plein zijn persoonlijk benaderd en er is contact met de winkelstraatmanager. Ook is een vergadering van buurtvereniging Samen Waterlandpleinbuurt bezocht en is gesproken met VvEs en woningcorporatie Ymere. Deze partijen zijn geïnformeerd over het project en kunnen helpen bij het bereiken van bewoners.

Een eerste participatiemoment voor bewoners, ondernemers en belangstellenden vond plaats op 2 december 2025. Op het plein stond hiervoor een koffiekar met informatie (schetsontwerp) en omwonenden ontvingen hiervoor een uitnodiging. Passanten werden actief benaderd om kennis te nemen van de informatie.

Veel bewoners/passanten gaven aan het plein als kil en winderig te ervaren en behoefte te hebben aan een beschutter plein, wat meer afgescheiden en voorzien van groen en gezellige zitjes. Het voornemen om het plein te vergroenen en bomen toe te voegen werd met enthousiasme ontvangen.

De opgehaalde feedback is gebundeld in themas. Over het algemeen is men positief over meer groen, al bestaat de wens voor nog meer en gevarieerder groen. Het voorgestelde waterelement wordt breed gesteund, met aandachtspunten rondom geluid en veiligheid.

Er is behoefte aan wat meer beschutting, meer (hogere) zitplekken, een vervangend speelelement voor het te verwijderen kunstwerk, betere verlichting en ruimte voor evenementen zoals een markt. Daarnaast worden overlast door snel fietsverkeer en zwerfafval als belangrijke knelpunten genoemd.

In het voorlopig ontwerp is deze feedback verwerkt door meer groen toe te voegen, vooral rond het waterelement, dat een veilige ondergrond krijgt en uitgeschakeld kan worden voor evenementen. Fietsparkeren wordt van het plein verplaatst naar de ingangen van het winkelgebied, waar ook laad- en losplekken komen.

Het VO heeft als uitgangspunt om op het grotere Waterlandplein, een beschutter binnenplein te creëren, afschermt door wat langere banken en door het strategisch plaatsen van bomen. Dit binnenplein nodigt uit om er te verblijven, te spelen en hier heeft ook het podium een plek, evenals een eventueel waterelement, zoals bedriegertjes.

Voor de beide aanpalende winkelstraten is het voornemen om hier bomen aan te planten van een groter formaat, zoals Lindes, voor meer schaduw en een betere buffer voor de wind. Voor de bestaande bomen is een verplantbaarheidsonderzoek uitgezet.

Na deze bestuur ronde (Staf, DB, SDC) met het voorlopig ontwerp wordt een tweede participatieronde georganiseerd.

Zie bijlage 1 voor het Voorlopig ontwerp (met toelichting) en bijlage 2 voor de uitkomsten van participatieronde 1.

Ad. 2. Akkoord te gaan met het voorleggen van het voorlopig ontwerp van Vergroening Waterlandplein aan de Stadsdeelcommissie van Noord voor advies.

De Staf heeft de wens uitgesproken om het voorlopig ontwerp van Vergroening Waterlandplein voor te leggen aan de Stadsdeelcommissie van Noord voor Advies.

Advies en afstemming

Het voorlopig ontwerp is tot stand gekomen in afstemming met diverse interne en externe partijen.

Interne afstemming
Intern is er afgestemd met de boomadviseur en adviseur klimaatadaptatie. Er zijn verschillende vooronderzoeken uitgevoerd, waaronder een klimaatquickscan en er zijn peilbuizen geplaatst op het plein om de grondwaterstand te monitoren. Daarnaast wordt een herplantingsonderzoek uitgevoerd om te bepalen welke bestaande bomen behouden kunnen blijven.

Er is afgestemd met collegas van team Veiligheid in de Waterlandpleinbuurt, de gebiedsmakelaar en collegas die betrokken zijn bij vergelijkbare projecten. Ook is overleg gevoerd met een jurist van R&D over de benodigde vergunningen en is een kosteninschatting opgesteld. Voor de verdere uitwerking van het ontwerp is overlegd met verkeersexperts en het project Groene Zoom dat grenst aan het Waterlandplein.

Daarnaast is het voorlopig ontwerp afgestemd met ambtelijk opdrachtgever Amsterdam-Noord en ambtelijk opdrachtgever Verkeer & Openbare Ruimte.

Externe afstemming

Er zijn ook een aantal externe partijen waar we mee hebben samengewerkt. Ten eerste is gesproken met bewoners van het plein en de omliggende buurt. Daarnaast zijn gesprekken gevoerd met ondernemers op het plein via de winkelstraatmanager en met de buurtvereniging. Ook is afgestemd met woningcorporatie Ymere en met vertegenwoordigers van de verschillende VvEs die actief zijn rondom het plein. Daarnaast is afgestemd met de brandweer vanwege de toegankelijkheid bij een calamiteit. Voor het ontwerp van het waterelement wordt samengewerkt met Rots Maatwerk.

Duurzaamheid

Het besluit helpt bij onze doelen voor duurzaamheid. Het besluit zorgt voor:

- Klimaatbestendige stad. Door meer groen toe te voegen, wordt er meer CO vastgelegd. Dit helpt om de hoeveelheid broeikasgassen in de lucht te verminderen.
- Een groenere en meer biodiverse stad. Door nieuwe plantvakken en bomen toe te voegen en te beplanten met inheemse beplanting.
- Circulaire Stad. Verminderen en hergebruik van materialen door bij de herinrichting van het plein vervangingsonderhoud mee te nemen, met als uitgangspunt dat tegels, fietsnietjes en ander straatmeubilair waar mogelijk worden hergebruikt.
- Klimaatbestendige stad. De aanleg van groen en bomen biedt verkoeling en vermindert de hitte op het plein. Hiernaast kan bij extreme buien het overtollig regenwater beter wegzakken in de grond.
- Klimaatrechtvaardige stad. Het plein wordt als hittestresspunt gezien op de gemeentelijke kaarten. Het is van belang voor de buurt dat hier verandering in komt.

Participatie

Zie hierboven.

Financiële onderbouwing

Communicatie

Binnen de gemeente

Opnemen in de te publiceren besluitenlijst

Buiten de gemeente

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2026-035998	Stadsdeel Noord Voordracht (pdf)
AD2026-041540	Bijlage 3. Adviesaanvraag DB SDC VO Vergroening Waterlandplein v2..pdf (pdf)
AD2026-041541	Bijlage 2. 20251202 Uitkomsten Participatie ronde 1.pdf (pdf)
AD2026-041542	Bijlage 1. 16062026 Waterlandplein Voorlopig Ontwerp met toelichting.pdf (pdf)
AD2026-041543	Bijlage 4. 20251028 Participatieplan Waterlandplein.pdf (pdf)

Uitslag

A Akkoord